

Motion till riksdagen 2020/21:1359

av **Betty Malmberg och Marlène Lund Kopparklint (båda M)**

Omstarta nollvisionen för självmord

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att starta om arbetet med en nollvision för självmord och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att utvärdera arbetet med olika åtgärder såsom nollvisionen för självmord och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att NASP bör få i uppdrag att utarbeta ett suicidpreventivt program för unga och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Av socialutskottets betänkande (2019/20:SoU5) framgår hur splittrat det förebyggande arbetet mot självmord bedrivs i Sverige. Av betänkandet framgår att många uppdrag har delats ut och att pengar har satsats på olika åtgärder, men det är tydligt att resultaten uteblir. Det är något som de många självmorden och suicidförsöken de senaste åren visar. Det är också symptomatiskt att ordet utvärdering lyser med sin frånvaro. Mer måste därför göras och då syftar jag på åtgärder baserade på forskning och evidens.

I Sverige dör drygt fyra personer om dagen till följd av självmord. Det är en alldeles för hög siffra och är ovärdigt ett välfärdsland som vårt. År 2019 var det hela 1 588 personer som tog sitt liv om vi räknar in osäkra självmord. Utvecklingen visar dessutom en ökning i åldersgruppen 15–24 år där 1/3 av alla dödsfall var självmord. Den moderat-ledda regeringen presenterade redan 2008 en nollvision för antalet självmord. Denna har dock aldrig utvärderats och många menar att den heller aldrig implementerades på ett korrekt sätt. Det är därför dags att det görs ett omtag i denna viktiga fråga och att man börjar med att utvärdera vad som har hänt sedan nollvisionen infördes och även ställer frågan varför inte mer har hänt.

Idag finns Nationellt centrum för suicidforskning och prevention (NASP) som är ett centrum för forskning i frågan. Det är bra för det är uppenbart att vi behöver mer av

praktiknära och evidensbaserad forskning som kan förhindra suicidala handlingar bland självmordsbenägna. SBU (Statens beredning för medicinsk och social utvärdering) har undersökt om det finns några skolbaserade program som kan förebygga suicidförsök bland unga, men fann endast två stycken, och inget har testats på ett vetenskapligt sätt i Sverige. Det är illa. NSAP bör därför få i uppdrag att utveckla ett suicidpreventivt program för unga. Ingen ansvarsfull politiker kan blunda för den ohyggliga situation som råder.

Med hänvisning till det som sagts ovan anser undertecknade att regeringen måste initiera en omstart av nollvisionen rörande självmord, att en ny strategi som också utvärderas systematiskt bör utarbetas samt att NSAP får i uppdrag att utarbeta ett suicidpreventivt program för unga. Detta måtte riksdagen ge regeringen tillkänna.

Betty Malmberg (M)

Marléne Lund Kopparklint (M)